

Sterylizacja narzędzi w salonach beauty

Podczas wykonywania zabiegów za pomocą narzędzi wielokrotnego użytku, w szczególności zabiegów z przerwaniem ciągłości tkanki, stosuje się narzędzia sterylne lub jednorazowe.

Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 05 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi: *"Osoby inne niż udzielające świadczeń zdrowotnych podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są obowiązane do wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi".*

Procedury powinny regulować sposób postępowania podczas wykonywania czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji oraz sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry i błon śluzowych oraz dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń.

PRAWIDŁOWO OPRACOWANA PROCEDURA POWINNA ZAWIERAĆ:

- tytuł (czego dotyczy procedura);
- cel przygotowania procedury;
- dane osoby odpowiedzialnej za wdrożenie i nadzór nad procedurą;
- zakres stosowania procedury;
- postępowanie czyli instrukcję jak krok po kroku wykonuje się daną czynność;
- datę sporządzenia procedury;
- podpisy wszystkich osób zobowiązanych do przestrzegania procedury.

KLASYFIKACJA NARZĘDZI UŻYWANYCH PODCZAS ZABIEGÓW

Ze względu na ryzyko zakażenia, narzędzia dzieli się na trzy grupy:

- **ryzyko niskie** – kontakt ze skórą nieuszkodzoną – dezynfekcja niskiego lub średniego stopnia ;
- **ryzyko średnie** – kontakt z błonami śluzowymi oraz zdrową, niezmienioną skórą – sterylizacja lub dezynfekcja wysokiego stopnia (dezynfekcja dopuszczalna jest wyłącznie w przypadku, gdy narzędzie nie nadaje się do sterylizacji w autoklawie);
- **ryzyko wysokie** – kontakt ze skórą uszkodzoną i błonami śluzowymi, dochodzi do penetracji tkanek jadalnych lub układu naczyniowego – sterylizacja.

Skuteczną metodą sterylizacji narzędzi jest sterylizacja w autoklawie. Jest to sterylizacja wysokotemperaturowa przeprowadzana parą wodną pod ciśnieniem.

Salony beauty mogą przeprowadzać sterylizację samodzielnie na stanowisku sterylizacji gabinetowej lub zlecać sterylizację firmie zewnętrznej specjalizującej się w przeprowadzaniu procesów sterylizacji.

STANOWISKO STERYLIZACJI GABINETOWEJ

Jest to miejsce, które może znajdować się w oddzielnym pomieszczeniu lub gabinecie, w którym wykonuje się zabiegi, pod warunkiem jednak, że sterylizacja przeprowadzana jest poza godzinami świadczenia usług.

Stanowisko sterylizacji gabinetowej dzieli się na 3 strefy:

**strefa
materiałów
skażonych**

**strefa
materiałów
czystych**

**strefa
materiałów
sterylnych**

**stanowisko
higieny rąk**

STREFA WYROBÓW SKAŻONYCH

- odkładanie narzędzi zaraz po zabiegu;
- blat wyrobów skażonych nie może kontaktować się bezpośrednio z szafami zawierającymi narzędzia i materiały czyste i sterylne;
- strefa powinna być wyposażona w urządzenia do mycia i dezynfekcji:
 - * zamykany pojemnik z wkładem sitowym na płyn do dezynfekcji i/lub myjkę ultradźwiękową;
 - * zlew dwukomorowy lub dwie umywalki.

STREFA WYROBÓW STERYLNYCH

- część blatu, szafki i szuflady przeznaczone do przechowywania wysterylizowanych pakietów;
- przy zwalnianiu autoklawu pakiety powinny być weryfikowane pod względem poprawności przeprowadzonego procesu sterylizacji;
- sprawdzanie czy pakiety nie są uszkodzone oraz czy wewnątrz nie zebrały się krople wody.

PRAWIDŁOWY ŁAŃCUCH DEKONTAMINACJI NARZĘDZI

- mycie narzędzi;
- dezynfekcja właściwa;
- płukanie;
- osuszanie;
- pakowanie narzędzi w rękawy do sterylizacji;
- sterylizacja w autoklawie;
- opisanie pakietów sterylizacyjnych (data sterylizacji);
- umieszczenie wysterylizowanych narzędzi w miejscu przeznaczonym do ich przechowywania.

KONTROLA PROCESU STERYLIZACJI

Kontrola procesu sterylizacji jest jednym z obowiązków osób przeprowadzających cały proces i odbywa się przy każdym procesie sterylizacji. Kontrola odbywa się w zakresie wskaźników fizycznych, chemicznych oraz biologicznych.

NAJCZĘSTSZE BŁĘDY ZABURZAJĄCE PROCES STERYLIZACJI

- sterylizacja niedoczyszczonych wcześniej narzędzi;
- “przeładowane” pakiety po wyjęciu z autoklawu mogą być widoczne kropelki wody wewnątrz pakietu;
- niezabezpieczone ostre narzędzia, co prowadzi do uszkodzenia rękawów do sterylizacji;
- nieodpowiednie ułożenie pakietów w autoklawie, co zaburza przepływ pary wodnej;
- zbyt duża liczba pakietów w jednym wsadzie.

ZASADY PRZECHOWYWANIA NARZĘDZI I AKCESORIÓW UŻYWANYCH DO ZABIEGÓW

- Narzędzia i akcesoria powinny być przechowywane w miejscach zapobiegających ich zabrudzeniu - w szafkach, szufladach lub zamykanych pojemnikach;
- nie przechowuje się narzędzi i urządzeń na blatach roboczych;
- nie przechowuje się narzędzi jednorazowych, zdezynfekowanych i sterylnych razem z innymi akcesoriami w jednym miejscu.

DOKUMENTACJA PROCESU STERYLIZACJI

Dokumentację procesu sterylizacji prowadzi się dla każdej partii materiału poddawanego sterylizacji. Powinna ona zawierać następujące informacje:

- dane osoby przeprowadzającej proces sterylizacji;
- datę przeprowadzenia procesu sterylizacji;
- oznakowanie pakietów (rodzaj narzędzia poddanego sterylizacji i ich liczbę;
- wyniki kontroli w postaci wydruku lub zapisu elektronicznego parametrów sterylizacji;
- wyniki kontroli chemicznej z uwzględnieniem klasy wskaźników i ich rozmieszczenia;
- wyniki kontroli biologicznej .

